पुनर्दुःखपारमदृष्ट्वेव सीताप्रलापः ॥ सेति ॥ १ ॥ विसृष्टा बाला कन्येव महादुर्भिक्षक्षोभवशात् बालकन्यायाः परित्यागः ॥ २ ॥ यस्मादपुण्या पुण्यरहिता ॥ ३ ॥ ४ ॥ नन्वेवं प्राणत्यागे आत्महननदोषःस्यादतआह ॥ नैवेति ॥ अत्रेदृशेविषये प्राणत्यागेपि नदोषमस्ति दोषमितिक्लीबत्वमार्षं ॥ यतोहमस्य वध्या एवंच दुर्मरणजनितदोषस्य दुर्वारत्वेन दोषाभावोक्तिरितिभावः ॥ आत्मघातिब्राह्मणहतयोर्दाहादावनधिकारश्रवणस्य तुल्यत्वादितिबोध्यं ॥ नन्वेवं रावणांगीकारएव क्रियतामतआह ॥ भावमिति॥अद्विजाय शूद्राय द्विजोमंत्रमिवाहं स्वीयंभावमांतरमस्यानुप्रदातुं अनुकूलतया समर्पयितुं नालं न समर्था॥एवंच पातिव्रत्यस्य प्राणत्यागेन रक्षणात्सर्वदोषनिस्तारइति

साराक्षसेंद्रस्यवचोनिशम्यतद्रावणस्याप्रियमप्रियार्ता॥ सीतावितत्रासयथावनांतेसिंहाविपन्नागजराजकन्या॥१॥ साराक्षसीमध्यगताचभीरुर्वाग्भिर्भृशंरावणतर्जिताच॥ कांतारमध्येविजनेविसृष्टाबालेवकन्याविललापसीता॥ २॥ सत्यंबतेदंप्रवदंतिलोकेनाकालमृत्युर्भवतीतिसंतः॥ यत्राहमेवंपरिभर्त्स्यमानाजीवामियस्मात्क्षणमप्यपुण्या॥३॥ सुखाद्विहीनंबहुदुःखपूर्णमिदंतुनूनंहृदयंस्थिरंमे॥ विदीर्यतेयत्रसहस्रधाद्यवज्राहतंशृंगमिवाचलस्य॥ ४॥ नैवास्तिनूनंममदोषमत्रवध्याहमस्याप्रियदर्शनस्य॥ भावंनचास्याहमनुप्रदातुमलंद्विजोमंत्रमिवाद्विजाय॥५॥ तस्मिन्ननागच्छतिलोकनाथेगर्भस्यजंतोरिवशल्यकृंतः॥ नूनंममांगान्यचिरादनार्यःशरैःशितैश्छेत्स्यतिराक्षसेंद्रः॥ ६॥

भावः ॥ ५ ॥ ननु तथाप्यात्मघातेऽतिदोषात्सोऽयुक्तइत्याशंक्य सत्यं विचित्रवधाद्बिभेमीत्याह ॥ तस्मिन्ननागच्छतीति॥तस्मिन्रामे अनागच्छतिसति॥अवधिकालादर्वागितिशेषः ॥ ममांगानि जीवंत्याएव छेत्स्यति निरुद्धायाविशसने दृष्टांतः ॥ गर्भेति॥शल्यं शस्त्रं तेनकृणत्तीति शल्यकृंतःआंबष्ठवैद्यः ॥ आर्षत्वात्साधु ॥ सयथा गर्भस्थजंतुं व्याधिरूपं जीवंतं कृणत्ति तद्वत् ॥ एतत् श्लोकद्वयं कतकेन इत्थं व्याख्यातं॥ अन्यायप्राप्तवधेऽपि ममदोषोनेत्याह ॥ नैवेति॥यद्यप्यस्याहं वध्या भवामि ममदोषोनैवंभावाऽप्रदानेन पातिव्रत्यरक्षणात्सर्वदोषनिस्तारइत्यर्थः ॥ किंच मरणप्राप्तिः पाक्षिकीत्याह ॥ तस्मिन्निति ॥ अनागच्छत्येव वधप्रसक्तिर्नान्यथेतिभावः ॥ अनागमनपक्षे प्राप्तविशसने दृष्टांतः गर्भेति ॥